

Vondsten van **groot** formaat

verzameld op het strand van Sainte Anne la Palud (Bretagne)

J. van der Linden

Tijdens onze reizen door Bretagne hebben wij twee maal het plaatsje Sainte Anne la Palud bezocht. Bekend om zijn Pardon (bedevaartsfeest) op de laatste zondag van augustus - een van de mooiste en grootste van Bretagne. Nu waren we niet daarom naar Sainte Anne gegaan; trouwens zomers hebben wij, wegens de drukte, deze streken nog nooit bezocht. Ik had echter gehoord, dat daar: "wel eens wat te vinden was". De eerste maal bezochten wij het in mei 1981. Het is gelegen aan de zuidkant van het Presqu'île de Crozon, vlak bij de haven Douarnenez onder Brest. Aan de voet van een rij duintjes, ligt daar een ongeveer twee kilometer lang zandstrand, dat merkwaardig genoeg, ook boven de vloedlijn, zo hard is dat daar met auto's over gereden kan worden. Tot voor kort werd daar door de plaatselijke bevolking, vooral op zondag, druk gebruik van gemaakt. Maar bij ons laatste bezoek in maart 1983 bleek dit gelukkig te zijn verboden.

In mei 1981 en maart 1983 hebben wij 4 maal het strand bezocht. Behalve een vrij groot aantal *Luna-*

Lunatia catena (da Costa)

Glycymeris glycymeris (L.) Foto's B. Entrop.

tia catena (da Costa) (afb.) en enkele vulken was er verder geen gastropode te zien. Het was er al de vier keren bezaaid met tweekleppigen. Het meest opvallend waren de buitengewoon grote *Ensis siliqua* (L.). Exemplaren van ruim 20 cm lang en 3 cm breed vond ik in overvloed, benevens wel honderd mooie *Pharus legumen* (L.) tussen 11 en 13 cm lang. Tot nu toe vond ik deze soort in noord Bretagne uitsluitend op het strand van Val André bij Erquy, maar dan veel kleiner en slechts een stuk of zes. Het zand dat bij eb komt droog te vallen, bevat een werkelijk gigantisch aantal zaagjes. Bij mijn laatste bezoek heb ik een grove schatting trachten te maken: op verschillende plaatsen groef ik met de hand (ze zitten slechts enkele centimeters diep) een kuiltje van ongeveer 10 bij 10 cm. Telkens vond ik daarin 10 tot 15 uiteraard levende exemplaren. Voor 90% *Donax trunculus* (L.), de rest *Donax vittatus* (da Costa). Eerstgenoemde wederom groot: 4½ cm lang, 2½ cm hoog.

Van de Mactridae vindt men veel *Mactra corallina* (L.) en *Lutraria lutraria* (L.) levend of op zijn minst verse doubletten - de laatste echter van normaal formaat.

Het strand is bij eb ook bezaaid met levende *Chamelea striatula* (da Costa), een soort die aan de kusten van noord Bretagne zeer zeldzaam is. Ik heb hem er tenminste nooit gevonden en in de collectie van het Zeebiologisch Museum te Scheveningen is er een afkomstig van het kanaaleiland Herm. Verder vindt u nog *Glycymeris glycymeris* L. en *Tellina tenuis* da Costa in normale aantallen en van gemiddelde grootte. *Acanthocardia tuberculata* (L.) en *A. echinata* (L.) vonden wij levend op het strand liggen van een buitengewoon formaat: 8 cm lang en ruim 6 dik.

Tenslotte nog enkele bijzonderheden: één doublet *Mysia undata* (Pennant) van 4 cm en enkele doubletten en losse kleppen van *Petricola lithophaga* (Retzius).

Mijn opsomming wil ik besluiten met de vermelding van de vondst van enorme zeeklitten (*Echinocardium cordatum* (Pennant)). Nergens ben ik er zoveel - ook verse exemplaren - tegengekomen als in Sainte Anne. Bij ons laatste bezoek vonden wij tevens enige tientallen dode helmkrabben (*Corystes cassivelaunus* (Pennant)). Dit alles maakte een bezoek aan dit strand, ondanks een toch wel beperkt aantal soorten schelpen, beslist interessant.

Onderwaterpen

Wanneer we om later thuis over de onmisbare vondstgegevens te beschikken al tijdens het verzamelen de nodige aantekeningen willen maken, kan dat wel eens moeilijkheden opleveren. Natte handen, regen, gedeeltelijk in het water staan. Voor dergelijke problemen bestaat nu een afdoende oplossing: een onderwaterpen. Eigenlijk is het een voor de astronauten ontwikkelde pen, vandaar de naam Fisher space pen, die er overigens als een normale balpen uitziet. De pen is van een hogedruk vulling voorzien en gevuld met een speciale elastische inkt. Daardoor kan de pen onder alle omstandigheden schrijven: bij grote hitte, in ijzige kou en onder water. Het doet er niet toe of het papier nat of vet is. Lekken kan niet en ook kan de bijzondere inkt niet uitdrogen. Onze pogingen om met de pen op nat papier en onder water te schrijven slaagden zeer goed. Deze pen achten we dan ook eigenlijk onmisbaar voor het veldwerk.

De pen - fijn of medium - kost f 11,75. Losse vullingen - zwart of blauw - zijn ook verkrijgbaar à f 6,50 per stuk (voordeliger bij aankoop van meer tegelijk). De pen kunt u bestellen bij Plus Power Products, van Zijldreef 47, postbus 62, 3980 CB Bunnik. Het gironummer is 3784654. U kunt ook voor nadere inlichtingen bellen: 03405-61025.

W.F.